

Rek. 29/2021/Udvalget for velfærd i Norden D 2022

Tidligere nummer	A 1871/välfärd
Behandles i	Udvalget for Velfærd i Norden

Udvalget for Velfærd i Nordens betænkning over
Nordisk vaccinproduktion

Forslag

Udvalget for Velfærd i Norden foreslår, at

Nordisk Råd tager meddelelse om Rek. 29/2021 om nordisk vaccineproduktion til efterretning og anser den som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende.

Baggrund

Rekommadationen har følgende ordlyd:

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att de nordiska regeringarna säkrar finansieringen av vaccinforskning i de nordiska länderna

att de nordiska regeringarna inleder ett samarbete om nordisk vaccinproduktion

att de nordiska regeringarna tar en aktiv roll i det multilaterala arbetet för att förhindra att patentrestriktioner samt brist på kunskapsöverföring och teknik blir ett hinder för en snabb och kostnadseffektiv bekämpning av pandemier

Meddelelse fra de nordiske regeringer

I det følgende meddeles de nordiske regjeringenes svar på Nordisk råds rekommandasjon 29/2021.

Tilgang til effektive og sikre vaksiner er en grunnleggende forutsetning for å forebygge og bekjempe en rekke smittsomme sykdommer, herunder også covid-19. Samtlige nordiske land har fått tilgang til vaksiner mot covid-19, basert på ulike teknologier, gjennom EUs felles innkjøpsordning. Felles investeringer i en bred portefølje har bidratt til risikoavlastning i en situasjon med usikkerhet knyttet til hvilke kandidater som ville kunne godkjennes. Per januar



2022 er fem ulike vaksiner godkjent for bruk i Europa. Disse er utviklet, produsert og distribuert på svært kort tid. Ytterligere vaksinekandidater er under utvikling og/eller i prosess for godkjenning. Det er nå relativt god vaksinedekning i de nordiske landene.

De nordiske landene har hatt et tett og godt samarbeid om vaksiner mot covid-19. De norske og islandske avtalene sikres gjennom videresalgsavtaler med Sverige.

Nye virusvarianter kan medføre at vaksinene som er utviklet blir mindre effektive, og endringer i et virus' egenskaper kan medføre behov for å tilpasse vaksiner som allerede er i bruk. Derfor er det viktig å opprettholde fokus og aktivitet innen forskningsområdet nasjonalt, regionalt og globalt, både mtp. håndteringen av covid-19-pandemien og fremtidige helsekriser.

De nordiske landene har samlet sett gode vilkår for forskning, innovasjon og næringsutvikling. Videre har de nordiske landene etablerte virkemidler på nasjonalt nivå og muligheter for deltakelse i bl.a. det europeiske rammeprogrammet for forskning og innovasjon, Horisont Europa, og andre relevante EU-programmer. I tillegg er det flere internasjonale initiativer rettet mot tilgang til vaksiner mot smittsomme sykdommer. Et eksempel er CEPI som er etablert i Norge, og som investerer i vaksineforskning og -utvikling basert på egne kriterier.

Pandemien har vist at europeisk samarbeid er avgjørende for Nordens evne til å håndtere grensekryssende helsetrusler. EUs helseberedskapsmyndighet, Health Emergency Response Authority (HERA), ble opprettet i september 2021. HERA er et bindeledd mellom forskning, utvikling, produksjon og anskaffelser av medisinske mottiltak, også vaksiner, som Europa vil trenge i en krisetid.

Helseberedskap forutsetter gode systemer og innretninger utenfor krise. Det nordiske samarbeidet kan inngå som et godt element i det europeiske helseberedskapssamarbeidet. Styrket europeisk samarbeid om helseberedskap vil være viktig for å ivareta fremtidig helseberedskap, især for tilgang til medisinske mottiltak.

Den svenske regjeringen tok sommeren 2021 initiativ til en nordisk studie om innovasjon, utvikling og produksjonskapasitet av vaksiner. Studien ble igangsatt i starten av februar 2022. Norge, Sverige, Danmark, Island og Finland skal gjøre en felles nordisk studie om vaksineproduksjon. Formålet er å se nærmere på mulighetene for samarbeid og synergier på tvers av de nordiske landene. Studien vil gi nyttig kunnskap om muligheter for nordisk samarbeid knyttet til



utvikling og produksjon av vaksiner. Studien vil også se på hvordan et ev. nordisk samarbeid kan inngå i et europeisk samarbeid.

De nordiske landene har også tatt en ledende rolle i å legge til rette for donasjon av vaksiner fra de felleseuropeiske vaksineavtalene, både gjennom Covax og bilateralt.

De nordiske regjeringene anser herved at rekommandasjonen er delvis oppfylt.

Udvalgets synspunkter

Udvalget takker for de nordiske regjeringers svar på Rek. 29/2021 og anser dette svar for tilfredsstillende.

Særligt noterer udvalget sig, at samtlige nordiske lande har fået tilgang til vacciner mod Covid-19 gennem EU's fælles indkøbsordning, og at pandemien således har vist, at europæisk samarbejde er afgørende for Nordens evne til at håndtere grænseoverskridende helsetrusler. I denne sammenhæng nævner de nordiske regeringer, at landene i Norden samlet set har gode vilkår for forskning, innovation og erhvervsudvikling, og at det nordiske samarbejde kan indgå som et godt element og supplement i det europæiske helseberedskabssamarbejde.

Udvalget hilser i særdeleshed den svenske regerings initiativ til et nordisk studie af innovation, udvikling og produktionskapacitet af vacciner varmt velkomment. Studiet af vaccineproduktion i Norden blev igangsat i februar 2022 og involverer Norge, Sverige, Danmark, Island og Finland og kommer til at se nærmere på mulighederne for samarbejde og synergier på tværs af de nordiske lande. Dette anser udvalget kan give værdifuld viden om muligheder for nordisk samarbejde knyttet til udvikling og produktion af vacciner og samtidig vise et potentiale for, hvordan et eventuelt nordisk samarbejde kan supplere et europæisk samarbejde på området. Udvalget ser frem til at se resultaterne af dette studie.

På denne baggrund anser udvalget således meddelelse om Rek. 29/2021 om nordisk vaccineproduktion som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende.

Reykjavík, 28.6.2022

Anders Adlercreutz (sv)
Angelika Bengtsson (SD)
Anne Rasmussen (V)
Atte Kaleva (saml)
Eva Lindh (S)
Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)
Heli Järvinen (gröna)

Kathy Lie (SV)
Kim Berg (sd)
Per-Arne Håkansson (S)
Stinus Lindgreen (RV)
Tobias Drevland Lund (Partiet Rødt)
Tone Wilhelmsen Trøen (H)
Truls Vasvik (A)